

عنوان مقاله:

مقایسه دیدگاه جان هیک و سید حسین نصر در باب کثرت گرایی دینی

محل انتشار:

مجله الهیات تطبیقی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

محمد محمدرضایی - دانشیار گروه فلسفه، دانشگاه تهران

طاهر کریم زاده - کارشناس ارشد مدرسی معارف اسلامی، دانشگاه معارف اسلامی قم

خلاصه مقاله:

پلورالیسم دینی به دنبال راهی برای اثبات حقانیت ادیان گوناگون و رستگاری پیروان آنهاست. جان هیک به عنوان بزرگترین حامی این تفکر، با بهره گیری از معرفت شناسی کانت، ادعا می کند که پیروان ادیان مختلف، به حقیقت فی نفسه دسترسی ندارند و فقط نمودی از امر مطلق را دریافت می کنند. او قلمرو معرفت شناسی کانت را از تجربه های حسی فراتر دانسته، آن را شامل تجربه های دینی نیز می داند. از دیدگاه هیک، در واقع هسته اولیه تمام ادیان، تجربه های دینی آنهاست و این فرهنگ ها و ادراکات گوناگون است که در ارائه تفسیر این تجربه دخالت کرده، تفسیرهای متکثر از آن ارائه می دهد. هیک با مبنا قرار دادن معرفت شناسی کانت، هم دچار تهافتها و نقدهای وارده بر کانت شده و هم علاوه بر آن رویکرد وی نقدهای بسیاری را در باب شناخت واقعیت غایی، متحمل گردیده است. سید حسین نصر نیز به عنوان یک مسلمان سنت گرا از کثرت گرایی دینی حمایت می کند. او با استفاده از مبانی که عمدتاً متأثر از عرفای اسلامی است، به دفاع از این دیدگاه می پردازد؛ ولی نقدهایی نیز بر وی وارد است. در مقام مقایسه، اعتقاد به حقانیت ادیان و رستگاری پیروان آنها، بزرگترین وجه تشابه و استفاده هیک از مبانی تجربه گرایانه و قائل بودن وی به انسانی بودن آموزه ها و تفاوت های ادیان و لزوم جرح و تعدیل آنها و در مقابل، الهی و آسمانی دانستن تمام آموزه های ادیان مختلف و جایز ندانستن دستکاری آنها از منظر نصر، بارزترین وجه اختلاف این دو متفکر در باب کثرت ادیان به شمار می آید.

کلمات کلیدی:

دین، پلورالیسم دینی، جان هیک، سید حسین نصر، تجربه دینی، سنت، حکمت خالده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1210637>

